REDACȚIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancate nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRAȚIUNE în Brașov și la următórele Birouri de anunciurĭ:
In Viena: M. Dukes Nachf. Max. Augenfeld & Emerich Lesner, Heinrich Schalek. Rudolf Mosse. A. Oppelik's Nachf. Anton Oppelik. In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Karolyi & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o seriă garmond pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicărĭ mai dese după tarifă și învoială.
RECLAME pe pagina a 3-a o seriă 10 cr. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXIII.

„GAZETA“ iese în fiăcare di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl.
N-rii de *Duminecă* 2 *fl.* pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șése lunĭ 20 fr., pe treĭ lunĭ 10 fr.
N-rii de *Duminecă* 8 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele poștale din întru și din afară și la d-nii colectori.
Abonamentul pentru Brașov
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etagiu I.: Pe un an 10 fl., pe șése lunĭ 5 fl., pe treĭ lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 lunĭ 6 fl., pe treĭ lunĭ 3 fl. — Un esemplar 5 cr. v. a. séu 15 banĭ. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 20. **Brașov, Joi 27 Ianuarie (8 Februarie).** **1900.**

Szell și clica Banffy.

Desbaterea budgetară în camera ungară decurge liniștit. Dovadă, că falanga guvernamentală, care cuprinde pe vechii și noii liberalĭ, ocupă sub egida politicei lui Szell o posițiune covîrșitóre. Maĭ strigă icĭ-colo cei din stânga estremă, se mai ridică câte un partisan al malcontenților aderențĭ ai vechiului sistem Tisza-Banffy, ca sĕ declare politica actualului guvern de prea slabă față cu naționalitățile și sĕ glorifice astfel politica brutală din era Banffy-Jeszenszky, dér tóte acestea se petrec fără a produce vre-o emoțiune séu mișcare deosebită în sînul parlamentului și fără de scenele turbulente, ce se petreceau de esemplu pe când Banffy ședea pe fotoliul ministerial.

Fiind vorba de Banffy trebue sĕ remarcăm, că cel-ce a făcut mai mare gură, aducênd în discusiune și cestiunea naționalităților, a fost tocmai un adorator, ca sĕ nu dicem trabant al lui, din acea fracțiune a stângei estreme, care mergea mână în mână cu fostul ministru-președinte în acțiunea de prigonire a naționalităților. E vorba de voinicosul șovinist Bela Komjathy, care a interpelat guvernul și în afacerea rentei școlelor române din Brașov. Acesta s'a produs cu câte verdĭ și uscate, despre cele ce se petrec și nu se petrec sub regimul Szell în detrimentul statului și al maghiarismului. El sciŭ sĕ povestéscă minunĭ despre ceea-ce s'ar petrece mai ales între Românĭ și Sașĭ în sensul indicat.

Privind mai de aprópe la datele, ce le-a produs ca argumente, îțĭ vine sĕ rîdĭ. Nu sunt decât flecurĭ și în mare parte minciunĭ adunate de prin scirile de sensațiă ale foilor șoviniste. Casurĭ cu totul particulare întâmplate icĭ-colo și presentate și descrise în mod tendențios și fals de cătră amintitele foi.

Cu tóte acestea, ministrul președinte Szell va trebui sĕ rĕspundă și la acusațiunile lui Komjathy. Și se asigură din parte inspirată, că luând cuvêntul adĭ mâne, cu ocasiunea încheiării desbaterii generale asupra budgetului, d-l Szell va rĕspunde vorbitorilor opoziționalĭ și se va pronunța totodată și în cestiunea naționalităților. Deși nu ne așteptăm la nimic nou, suntem totușĭ curioșĭ sĕ vedem ce va mai dice ministrul președinte relativ la naționalitățĭ acum când se apropie anul de când se află în funcțiune.

Noi credem, că décă în adevĕr s'a pregătit a vorbi în amintita cestiune, el nu se va ocupa de modalitățile soluțiunei ei, ci îșĭ va lua în apĕrare politica sa față cu învinuirile constante, ce se îndréptă contra lui din tabĕra aderenților lui Banffy și Tisza. Cu tótă liniștea aparentă în sînul majorității parlamentare, fierbe și colcăe în acea tabĕră a așa disei veche partide liberale.

Arma ei cea mai puternică în contra tacticei politice a lui Szell este acusațiunea, că nu desfășură energia cuvenită în cestiunea naționalităților. Cu arma acésta cred cei din jurul corifeilor cădutĭ, că vor câștiga adhesiunea masselor maghiare fanatisate și vor depopularisa pe actualul ministru președinte, pregătind astfel restabilirea vechiului regim.

Cumcă clica Tisza-Banffy lucréză sistematic în direcția acésta, se póte conchide și din împrejurarea, că și-a înființat o fóie cotidiană politică nouă, „Magyar Szo“ (Cuvêntul maghiar), care apare deja de câte-va dile.

Se asigură, că grupul liberal al lui Banffy stă la spatele acestei foi. In programul ei s'a întrodus direcțiunea cea mai estremă a politicei șoviniste maghiare. Se pretinde pe față, că Ungaria trebue sĕ devină maghiară și, lucru de altmintrelea învechit, naționalitățile se declară de cei mai marĭ dușmanĭ ai Ungariei. Părtinesce politica rĕsboinică a lui Tisza și Banffy și condamnă „noul sistem“ al „nouei“ partide liberale, care umblă pe cărărĭ „pacînice“ — ceea-ce ar nasce un mare pericul pentru partida liberală etc. „Trebue sĕ desfășurăm stégul rĕsboinic“, esclamă noul diar, „și trebue sĕ nisuim de a uni interesele dinastiei habsburgice cu interesele națiunei maghiare, pentru-ca sĕ putem purta o politică neesorabilă șovinistă, o politică de rassă absolut maghiară“.

Va sĕ dică contrarii lui Szell vor sĕ ațițe pasiunile masselor, credênd, că prin mijlocul acesta rĕsboinic pe terenul național și nu mai puțin pe cel social, sĕ facă posibilă revenirea lor la cârmă.

In fața unor astfel de uneltirĭ, carĭ pot lua dimensiunĭ fórte periculóse pentru posițiunea actualului miuistru-președinte, e lucru firesc, ca acesta sĕ ia cuvêntul în camerĕ în combaterea contrarilor sĕi.

Conferența din Viena.

Viena, 5 Februarie n.

Nu cu puțină încordare publicul cel mare de aicĭ urmăresce acțiunea de înțelegere inaugurată de cătră guvernul Koerber, dela al căreia succes orĭ nesucces atêrnă viitórea desvoltare a lucrurilor în Austria.

Astădĭ conferența de înțelegere, cum se numesce ea pe aicĭ, șĭ-a ținut prima sa ședință, la órele 2 d. a. in salónele presidiului ministerial. Acestei ședințe i-au premers înainte de amédĭ câte-va consfătuirĭ ale membrilor ei la cameră. Astfel au ținut membrii cehĭ o consfătuire, în care ministrul boem Dr. Rezek a făcut nisce declarații remarcabile. El dise între altele, că va rĕmâné în cabinet numai până când împrejurările vor face cu putință chiămarea în guvern a unui representant parlamentar al Cehilor.

La ședința de după amédĭ s'au presentat toțĭ delegații cehĭ și germanĭ, carĭ au primit învitărĭ, afară de deputatul din partida germană poporală boemă, Dr. Schücker, care a refusat de-a lua parte. Radicalii germanĭ și cehĭ au refusat dela început participarea la conferență.

Discursul, prin care miuistrul-președinte *Koerber* a deschis conferența, a făcut, precum se asigură, în tóte părțile o bună impresiune. S'a și silit d-l Koerber a fi cât mai obiectiv și a nu atinge nicĭ cea mai mică susceptibilitate. Mulțumind membrilor, că au urmat învitărei sale, dise, că însă-șĭ presența lor o consideră ca un succes pentru causa înțelegerei și a păcii. Vorbì despre concordia cetățenilor, fără de care o țéră nu póte fi tare și glorióssă. Continuele lupte naționale au sguduit tótă încrederea, poporațiunea însĕ doresce liniște și pace. In locul certelor, ce împedecă totul, ea doresce o politică de concordiă și de desvoltare a puterilor economice, și guvernul resimte adênc urmările rele ale certelor, carĭ îl împedecă de-a administra statul cum se cade. Lui Koerber i-se pare, că greutățile nu sunt așa de marĭ, ca sĕ nu pótă fi învinse. Cu tóte luptele din anii trecuțĭ, totușĭ s'a sĕvêrșit o apriare de vederĭ în multe puncte. Speră, că membrii conferenței vor nisui a delătura punctele de divergență în mod conciliant, ceea-ce va avé cele mai bune efecte asupra stărei economice a imperiului. Guvernul vré sĕ pună puterea statului în serviciul culturei și al economiei naționale. El încheiă cu cuvintele: „Pot dice, domnilor, că imperiul privesce la d-vóstrĕ; redați-i fericirea și liniștea sa!“

FOILETONUL „GAZ. TRANS“.

(8)

Din etiologia poporală română.

— Urmare. —

Dintre legendele zoologice, care caută sĕ esplice pe cale etiologică apucăturile și însușirile mai bătĕtóre la ochĭ ale animalelor, drept specimen tipic ne póte servi cunoscuta legendă a *corbului* și Noe, după care corbul dintru început a fost alb ca zăpada iernii și numai în urmă, blăstĕmat de Noe, s'a înegrit ca tăciunele, — și care după una din variantele culese de S. Fl. Marian, e următórea:

O legendă*) ne spune, că Corbii de aceea s'au făcut negrii la pene, pentru-că Noe după potop dându-le drumul din corabiă afară s'ar fi negrit de arșița sórelui, căcĭ atuncĭ sórele ardea fórte tare spre a usca mai de grabă fața pămêntului, care chiftia de apă, apoi și de aceea, că s'ar fi întinat cu molul cel negru, care se afla adunat pe vêrful munților.

*) Marian, Ornit. II, pg. 5—8.

Mai departe dice tot a doua legendă, că dând Noe drumul corbului din corabiă, ca sĕ-i aducă scire, cum se află prin lume, fiind vêrfurile munților ivite afară din apă și aflând pe dênsele corpurĭ de vite perite și mâncând el hoiturile cele aflate a uitat cu totul sĕ se mai întórcă îndĕrĕpt și sĕ vestéscă lui Noe, ce se află pe-afară. Decĭ, după ce a eșit acuma Noe din corabiă, se dice, că întêlnind el pe corb și întrebându-l, de ce nu s'a întors sĕ-i spue cum se află prin lume, sĕ-i fi rĕspuns corbul, că el de aceea nu s'a înturnat, pentru-că s'a dat de-a mâncat la hoiturĭ.

Atuncĭ Noe, mâniindu-se pe dênsul, l'a blăstĕmat dicêndu-i:

„De hoiturĭ sĕ nu te saturĭ și numai hoiturile sĕ fiă bucata ta cea bună, și din orĭ și ce depărtare sĕ-țĭ mirósе ție hoiturile, ca sĕ le poțĭ afla, pentru ca sĕ-țĭ aducĭ aminte de mine!“

De-aicĭ vine apoi, după credința poporului, că corbii vintresc cine scie de unde hoitul și tot din causa blăstĕmului lui Noe nutrețul de căpeteniă al corbilor îl formézĕ hoiturile.

Éră ca sĕ nu se înmulțéscă corbii ca alte pasĕrĭ, sĕ nu pótă scóte mulțĭ pui, tot după ce a încetat potopul și s'au aședat apele, i-a blăstĕmat Noe ca sĕ se ouĕ în luna lui Decemvre și sĕ clocéscă până în luna lui Faur. Decĭ de-atuncĭ și până în diua de astădĭ, amĕsurat credinței poporale, se ouĕ corbii tot-déuna în luna lui Decemvre și clocesc până în luna lui Faur. Éră în luna lui Faur, fiind-că, după spusa poporului, nicĭ un fel de ouĕ nu sunt așa de tarĭ, ca ouĕle de corb, când e gerul mai cumplit, când crépă și lemnele de frig, atuncĭ sbóră corbii de pe ouĕ, lăsându-le sĕ crepe de ger, și când vĕd, că acuma ouĕle sunt bine crepate se duc apoi la dênsele și scoțêndu-șĭ puii din găocĭ caută mai departe la dênșii.

De aicĭ apoi, dela acéstă credință vine, că dic Românii, când e gerul mai mare în luna lui Faur: „acuma vor fi crepat ouĕle corbului“, séu „așa e de frig, că crépă ouĕle corbului“.

Décă Noe nu l'ar fi blăstĕmat pe corb sĕ-șĭ clocéscă ouĕle sale din luna lui Decemvre și până în luna lui Faur, și sĕ iasă puii sĕi din găocĭ numai atuncĭ când îi crapă ouĕle de ger, ci ar fi rĕmas sĕ clocéscă vara ca și alte pasĕrĭ, atuncĭ ar fi așa de mulțĭ corbĭ, că ómenii n'ar fi în stare sĕ se apere de dênșii.

Asemenea se crede, că corbul, când i-a dat Noe drumul din corabiă, trebue sĕ fi aflat numai vêrful munților, căcĭ corbii arare-orĭ trec prin sate, dóră numai atuncĭ se opresc ei în vre-un sat, când într'ênsul află vre-un hoit de cal séu de altă vită perită. De-altmintrelea până și în diua de astădĭ petrec corbii numai pe vêrfurile munților și a stâncilor.

Tot printr'un accident primordial cércă sĕ-'șĭ esplice poporul nostru faptul, că *ciórele* nu pot suferi pe *uliu*, ci unde îl întêlnesc, se pun pe el și îl omóră*), asemenea și împrejurarea, că vrăbiile sunt atât de micĭ și nu mai îmbĕtrânesc nicĭ-odată**).

E cunoscută și legenda etiologică, după care ursul, păcălit odată de vulpe, s'a aședat cu códa într'o baltă și a tot așteptat sĕ i-se anine pescii de ea, până ce a înghețat apa, și atuncĭ smucindu-se Moș Mărtin cu putere a rĕmas cu códa în baltă; de-atuncĭ nu mai au urșii códă[1]).

*) Ornitol. II, 41—45.
**) Ornitol. I, 404—406 și 406—407.
[1]) Sex. Til. Snóve, Brașov, 12—14.

După o pausă óre-care solemnelă, urmară declarațiunile *Cehilor* și ale *Germanilor*, prin carĭ ei șĭ-au precisat posiția lor în conferență.

In numele Cehilor a vorbit deputatul **Engel**, care declară înainte de tóte, că în lipsa unui program concret, participarea Cehilor la conferență póte avé numai un caracter informativ, vrênd sĕ vadă, décă nu se póte cel puțin restrînge terenul luptelor naționale în Austria.

Ca primul pas, ḑise Engel, trebue sĕ pretindem restabilirea stărei legale relativ la *limba oficială cehică în serviciul interior.* Ce-i drept, un succes salutar al operei de împăcare se póte aștepta numai atuncĭ, când vor fi mulțumite postulatele de limbă și în Silesia și în alte diferite țĕrĭ. In fine declară, accentuând din nou posiția de drept a Cehilor, că ei țîntesc la aplanarea conflictului ceho-german pe calea legislațiunei țĕrii (adecă prin dietă), tot-odată sunt convinșĭ, că fără a regula cérta constituțională de față nu se póte ajunge la o aplanare durabilă a încurcăturilor în Austria. In fine declară, că o participare eventuală la conferențele acestea nu póte prejudeca atitudinei Cehilor în cameră.

In declararea *Germanilor*, făcută de deputatul **Dr. Funke**, se ḑice: Am vĕnit la conferență, ca sĕ dovedim, că voim sĕ se stabiléscă stărĭ regulate în patria nóstră. Credem, că e bine, ca conferența sĕ se ocupe numai de cestiunea limbilor în Boemia și Moravia, pentru-că prin resultatele dobêndite pe aceste terene s'ar puté mai cu efect micșora lupta națională în Austria, și vedem cu mulțumire, că și din partea cealaltă (cehică) s'a accentuat acésta. Tocmai de aceea însĕ *refusăm de a intra astăḑi* în discusiunea cestiunei limbilor în alte țĕrĭ.

Față cu amintirea limbei oficiale interne și a luptei constituționale, ce ar esista, noi Germanii — declară mai departe Dr. Funke — suntem silițĭ de a ne accentua din nou convingerea, că stabilirea legală a *limbei generale de mijlocire* (a limbei germane) și susținerea administrațiunei unitare se póte uni fórte bine nu numai cu conviețuirea pacĭnică, de toțĭ dorită, între națiunile Austriei, ci că acest postulat nu se póte despărți de posiția de putere și de vadă a statului, care în lupta de emulație internațională are sĕ resolve cele mai grele probleme. Incheia prin a declara, că și Germanii îșĭ reservă libertatea de acțiune în corpurile parlamentare.

S'a decis, ca aceste două declarațiunĭ sĕ fiă întroduse în procesul verbal al ședinței, apoi ca în 6 Februarie sé se țină o conferență asupra afacerilor morave, ér în 7 Februarie o conferență asupra afacerilor boeme. Presidiul îl va avé în conferențe ministrul-președinte Koerber; numai când secțiunea boemă și moravă vor ține deodată ședință, va presida în secțiunea moravă ministrul de justiție. Conferența a decis, ca discusiunile sĕ fiă considerate ca secrete. Se vor face însĕ, după trebuință, comunicate despre mersul consfătuirilor. Aceste comunicate vor fi redactate de un comitet anume ales, compus din doi delegațĭ germanĭ, doi cehĭ și un ministru.

Așa s'a petrecut ședința întâiŭ de deschidere a conferenței conchiămată de guvern pentru aplanarea divergențelor naționale în Boemia și Moravia. Ea a decurs în tonul cel mai conciliant, dér multele reserve, ce se fac în declarațiunĭ — deși Cehii au evitat sĕ accentueze dreptul public al Boemiei, ér Germanii au observat și ei o reservă precaută — nu prea nutresc speranțele guvernului într'o bună reușită a consfătuirilor.

Congresul pentru autonomiă.

Alaltăerĭ, Lunĭ, s'a ținut a 4-a ședință a Congresului romano-catolicilor ungurĭ. Discusiunile s'au învîrtit, ca și în ședințele premergĕtóre, în jurul elaboratului comisiunei de 27 a Congresului și asupra votului separat Ugron-Györffy, adecă al minorității.

Este interesant a-se cunósce grupările din acest congres. In aripa dréptă estremă stau episcopii în numĕr de vre-o 15. Ei — cum ḑice „B. H.“ — sunt atențĭ și tac; îșĭ păḑesc drepturile hierarchice de autonomiă. Episcopii nu se dimit în discusiunĭ, căcĭ nu vor sĕ fiă majorisațĭ. Intre episcopĭ nu este decât unul greco-catolic, Rutenul *Firczak* dela Muncaciŭ. De-a drépta episcopilor stă oposiția politicei bisericescĭ: partida poporală. Cel mai vigilent dintre aderenții acestui grup constătător din „meltoșagoșĭ“ este contele Ferdinand *Zichy*. Centrul îl forméză delegații fostei partide apponyiste în frunte cu *Horanszky*; e grupul de care sunt mai apropiațĭ episcopii. La stânga estremă stă tabăra radicală, în care se află și catolicii ardelenĭ și rutenĭ.

Ședința de alaltăerĭ a presidat'o primatele *Vaszary*. Primul orator a fost Eug. *Szabo*, capul mișcării pentru întroducerea limbei liturgice maghiare. El declară, că „greco-catolicii“ se alătură la mișcarea pentru autonomiă și aprobă proiectul majorității. Vorbesce și despre *Românii uniți* ḑicênd, că speră, că și aceștĭ „frațĭ“ se vor alătura la autonomiă — Alt orator „greco-catolic“ este *Rabar*. El ține sĕ esplice posiția de drept a greco-catolicilor și spune, că biserica română greco-catolică a avut putere de contopire, pentru-că limba ei liturgică și limba socială îi este *una*. Vorbesce despre *limba liturgică maghiară* și susține, că cestiunea acésta s'a pus deja în primul sinod din Lateran, că *creștinii maghiarĭ* dela început au fost *greco-catolicĭ*. Recomandă episcopatului sĕ se înțelégă cu congresul, căcĭ cine scie când se va mai întruni un astfel de congres. — *Rakovsky* se alătură la proiectul majorității, dér vré sĕ ia și din proiectul minorității partea referitóre la alegerile nemijlocite.

Vorbesce apoi și primatele-președinte *Vaszary*. Cea mai importantă declarație a lui a fost, că *colegiul episcopilor voesce o autonomiă corĕspunḑĕtóre organismului bisericei catolice.* Nu póte sĕ între în discuțiune nicĭ cu majoritatea, nicĭ cu minoritatea, pentru-că nu vré sĕ vină în conflict cu proprii sĕi fii sufletescĭ. Mai întâiŭ sĕ se stabiléscă principiile.

Ugron G. ține un discurs remarcabil. El ḑise, că șovăirea cu care congresul se dă îndĕrĕt dela resolvarea bărbătéscă a problemelor, ce 'i-s'au dat, este o slăbiciune. Congresul stă pe basă legală dată de supremul patron. El, ca congres, nu vré sĕ discute cu guvernul. Revindică cu energiă pentru organismul autonomic dreptul de a candida episcopĭ, drept care nu se opune organismului bisericesc. Statul, continuă Ugron, póte sĕ ridice școlĭ, dér el sĕ dea catolicilor posibilitatea de a lua parte la emularea spirituală, dând fiilor lor o crescere, fără de care nu se póte dobândi decât o generație incapabilă și nestatornică. Cere de asemenea, administrarea fondurilor și fundațiunilor, carĭ sunt aḑĭ în mânile unui guvern neconfesional sub controlul unui parlament érășĭ neconfesional, căcĭ: „regii noștri n'au dat catolicilor acele fondurĭ, pentru-ca un guvern, care nu se póte debarsa de spiritul de partid, sĕ remunereze din ele pe slujitorii sĕi corteșĭ“. Ugron arată cu mult efect, cum proiectul majorității eschide din autonomiă inteligența mirénă catolică și ḑise, că decât așa, mai bine sĕ nu fiă autonomiă.

Erĭ s'au continuat desbaterile.

---

24 Ianuarie.

Lunĭ, în 24 Ianuarie st. v. a fost marea sĕrbătóre națională a aniversărei unirei principatelor române.

Acest măreț eveniment în istoria poporului român, sĕvîrșit la 24 Ianuarie 1859, a fost sĕrbătorit cu mare solemnitate în tótă România, ér mai ales în capitală și în orașele principale ale țĕrei.

In Bucurescĭ s'a cântat un *Te Deum* la metropoliă pe Dealul Spirei, oficiând Metropolitul Primat în presența M. S. Regelui și a autorităților superióre civile și militare.

După serviciul divin a urmat o revistă a trupelor în fața bisericei.

Capitala a fost în decursul ḑilei împodobită cu stégurĭ naționale. In celelalte orașe s'a serbat asemenea acéstă ḑi cu diferite solemnitățĭ, la carĭ au luat parte și școlele; s'au ținut și meetingurĭ, în carĭ s'au pronunțat discursurĭ entusiaste ca la Focșanĭ, Constanța etc.

In Bucurescĭ s'au mai ținut următórele serbărĭ:

Serbarea dela Ateneu.

Societatea profesorilor secundarĭ din România a serbat Lunĭ c'o deosebită pompă a 41-a aniversare a unirei Principatelor și a 3-a aniversare a fondărei societăței. Serbarea s'a ținut în sala Ateneului și a avut mare succes; un public fórte numĕros a asistat.

După cântarea imnului regal de către corul școlei normale de institutorĭ, d-l V. A. *Urechiă* profesor universitar, a ținut o patriotică și frumósă cuvêntare, arătând importanța ḑilei de 24 Ianuarie în istoria nóstră națională.

In urmă d-l profesor V. *Dimitriu* a cetit darea de sémă a comitetului, după care s'au esecutat mai multe bucățĭ de musică din gură și din violină, procedându-se apoi la împărțirea premiilor. Cele mai multe premii le-au obținut elevii liceului Sf. Sava.

La societatea „Tinerimea română“.

Societatea „Tinerimea română“ a serbat ḑiua de 24 Ianuarie cu o deosebită pompă. — Serbarea a avut loc aséră și a avut un succes desĕvîrșit.

D-l *N. Dumitrescu*, în conferența sa asupra importanței ḑilei de 24 Ianuarie, după ce a făcut o mică espunere istorică, a sciut sĕ entusiasmeze întréga sală, care i-a făcut adevĕrate ovațiunĭ.

In urmă s'au esecutat mai multe bucățĭ din gură, piano și violină de către d-na Dumitrescu, o pianistă escelentă, și d-nii Grigoriu, Liciu, Hațiescu, Panaitescu, Buzini, Mărunțeanu și Copăcineanu. Serbarea a avut un adevĕrat caracter național.

Rĕsboiul din Africa sudică.

Mare bucuriă era în 4 Februarie n. la Londra în urma scirei, că Buller ar fi trecut din nou rîul Tugela și că merge spre Ladysmith. Firesce, scirea acésta a făcut ca spiritele sĕ fiă érășĭ estrem de agitate, poporul sĕ-șĭ recâștige pofta de rĕsboiŭ, ba unii mai înfierbêntațĭ la creerĭ, vedeau chiar pe Buller înaintea Ladysmithului cum luptă, ca sĕ elibereze pe White și orașul de impresurarea inimicului.

Pe când însĕ lumea pândea cu sete scirile mai próspete despre isprăvile lui Buller, étă că séra târḑiu ministeriul de rĕsboiŭ desminte printr'un comunicat oficios tóte scirile despre trecerea lui Buller peste Tugela. Étă anume, ce se telegraféză din Londra cu data de 5 Februarie:

„După informațiunile agenței „Reuter“, la ministeriul de rĕsboiŭ *n'a sosit de loc o confirmare a scirei, după care Buller ar fi trecut din nou Tugela* mergênd spre Ladysmith. Dinpotrivă, tóte semnele arată, că în linia de luptă *totul e liniștit* și nu se aștéptă nicĭ un fel de mișcare fără de veste“.

Desmințirea ministeriului de rĕsboiŭ a luat orĭ-ce basă a faimelor referitóre la planurile și faptele lui Buller și de-odată cu acésta însuflețirea din ḑilele de 4 și 5 l. c. a scăḑut la zero.

Englesii bătuțĭ.

La Bruxella a sosit alaltăerĭ séra târḑiu o telegramă din Pretoria, pe care însĕ censura engleséscă a ciungărit'o rĕu. După acésta telegramă *Burii au bătut și alungat pe Englesĭ din Besters și li au luat mai multe tunurĭ de calibru mare și două carĕ de munițiunĭ.*

Afară de acésta *Burii au secerat o nouă victoriă asupra Englesilor la Colesberg*, unde au căḑut 13 Englesĭ, 32 au fost rănițĭ și 114 au fost făcuțĭ prisonierĭ.

SCIRILE ḐILEI.

— 26 Ianuarie v.

Sporirea contingentului de recruțĭ. Din *Viena* se anunță, că petrecerea baronului *Fejervary* acolo stă în legătură cu sporirea contingentului de recruțĭ, ce se va face în 1901. După cum se asigură, acest spor va fi de 50,000 ómenĭ.

Pentru masa studenților românĭ din Brașov a mai contribuit onor. *Familia Pușcariu* în amintirea iubitului nepot Virgil Popea cu *20 cor.*

— Esprimăm cele mai vii mulțămite pentru aceste nobile darurĭ: *Direcțiunea școlelor.*

O demonstrațiă a Bavarezilor. Ḑiarul „Würzburger Generalanzeiger“ împărtășesce interesanta scire, că în ḑiua aniversărei ḑilei nascerei *împĕratului* pe clădirile de stat din Bavaria nu s'au arborat stindarde, ér de pe acele clădirĭ, unde se arborase, în scurt timp stindardele au fost delăturate.

O sinucidere îngrozitóre. Din Agram se telegraféză, că căpitanul pensionat de-acolo Paic, s'a sinucis într'un mod îngrozitor. Mai întâiŭ a luat morfiu, apoi și-a tăiat gâtul cu briciul, dér fiind-că mórtea nu sosia, a luat sabia și și-a tăiat și cu acésta gâtul, apoi s'a aruncat prin feréstră în curte, unde fù aflat, dér nu mort, ci trăgênd de mórte.

Romanul principelui George. O scire telegrafică din Constantinopol spune,

---

Petele din lună, care fac impresiunea unui cioban, care-'șĭ uscă obielele, Românul le esplică tot pe cale etiologică prin legenda ciobanului, care a ajuns după multe peripeții sĕ se stabiléscă în lună[2]).

Ca specimen de legendă etiologică botanică citez din „Minunile S-lui Sisoe“[3]) următorul accident primordial referitor la *salcie, rug, paltin* și *măslin:*

„Decĭ el îndată se sculà și încălecà pe cal și-'șĭ luà paloșul în mână și plecà după diavolul, ca sĕ-l găséscă, și mergênd pe drum aflà pe marginea mărei o *salcie* și stătù în loc și descălecà de pe cal jos, și se rugà lui Dumneḑeu cu lacrimĭ, ca sĕ i grăiască salcia și începù a o întreba: sfântă salcie a lui Dumneḑeu, n'ai vĕḑut pe diavolul fugind cu un copil în brațe? ér salcia vĕḑuse și ḑise, că n'a vĕḑut, decĭ sfântul cunoscênd vicleșugul dintr'ênsa, i-a ḑis sĕ fi blăstĕmată de Dumneḑeu, ce vei înflori sĕ nu legĭ, și fù așa; și sfântul tot alerga după diavol și vĕḑênd în cale un *rug* îi ḑise: rugule a lui Dumneḑeu n'ai vĕḑut pe diavol fugind cu un copil în brațe? dér rugul vĕḑuse și ḑise, că n'a vĕḑut, decĭ și pe acesta ca pe salcie l'a blăstĕmat, ḑicênd: unde-țĭ este rădĕcina sĕ-țĭ fiă și vêrful, și sĕ fi împiedecarea ómenilor și fù așa. Ér sfântul tot alerga după diavolul și vĕḑù în marginea mării un *paltin* și ḑise: sfinte paltine al lui Dumneḑeu, n'ai vĕḑut pe diavolul fugind cu un copil în brațe? ér el spuse drept, că l'a vĕḑut, déră a și audit copilul țipând pe cale, decĭ sfântul îi ḑise: sĕ fi blagoslovit de Dumneḑeu și sĕ stai înaintea bisericei cu păcătoșii la pocăință și cu drepții la ispăsenie, și fù așa, ér sfântul tot alerga după diavol, și vĕḑù în marginea mării un *măslin*, și ḑise: sfinte măsline a lui Dumneḑeu, n'ai vĕḑut pe diavol fugind cu un copil în brațe? ér măslinul spuse drept, l'am vĕḑut, s'au afundat în mare și se juca cu pescii mării și cu copilul împreună: ér sfântul ḑise; sĕ fi blagoslovit de Dumneḑeu, din tine sĕ fiă mirul, și fără tine sĕ nu se boteze omul, și fù așa“.

(Va urma.) *Nicolae Sulică*

[2]) Ibid. 25—31.

[3]) Epistolia Domnului nostru Isus Christos, Brașov, ed. Ciurcu, pg. 36—38.

că guvernorul Cretei, principele grecesc George, este aprópe să vină în conflict cu Țarul Rusiei. Principele s'a îndrăgostit de mórte într'o prințesă englesă, pe care vré s'o și ia în căsătoriă. Țarul însé nu-și dă învoirea la acéstă căsătoriă și principele trebue să alégă între *amor* și *guvernare.*

Mișcarea în favorul „complotiștilor" sârbi. Din Belgrad se vestesce, că guvernul a ajuns la cunoscința mișcării, ce se face în interesul așa dișilor complotiștĭ sêrbĭ, carĭ zac în temnițele sêrbescĭ. Mișcarea acésta are de scop a aduna cât mai multe subscripții pentru o petițiă, ce are să se adreseze regelui Alesandru, cerênd grațiarea condamnaților. Guvernul însă a oprit acest mod de „agitațiune" și amenință pe „agitatorĭ" cu proces. De aicĭ se póte conchide, că *amnestia* nu este de loc sigură.

Rĕsboiŭ „buro-engles" în Brașov. Se pare, că spiritul rĕsboinic din Africa de médă-di s'a transportat chiar în — Brașov, împintenând la „luptă" pe nisce băețĭ de șcólă sașĭ și maghiarĭ. Băeții sașĭ șĭ-au luat numele de „Burĭ", cei maghiarĭ numele de „Englesĭ". Lupta decurge di de di pe „Spionskop" (din jos de cetățue). Se întêmplă uneorĭ, că „colónele" acestor „rĕsboinicĭ" se ciocnesc strașnic și mulțime din ei rimă pămêntul în căderea ce urméză după trântelĭ fatale. Ajungênd la cunoscința poliției acest „rĕsboiŭ", se dice, că directorii respectivelor școle au fost făcuțĭ atențĭ să intervină, ca să se facă „pace" între „beligeranțĭ".

Mâncată de lup. Femeia Elena Racovicĭ din Marșanĭ (județul Dolj, România) ducêndu-se împreună cu copilul sĕu, în etate de vre-o trei anĭ, la nisce rude din alt sat, a întêlnit în drumul sĕu un lup, femeia speriată, a luat'o la fugă înapoi, scăpând copilul din brațe. Lupul însă, lucru curios, nu s'a atins de copil, ci s'a luat după biata femeie, pe care a și ajuns-o și a sfășiat-o. Cadavrul ei a fost găsit tocmai séra de cătra nisce țĕrane, carĭ fuseseră însciințațĭ despre îngrozitórea mórte, de către însușĭ copilul victimei.

Meseriașii românĭ din Turda învită la petrecerea ce-o vor arangia Dumineca în 18 Febr. n. c. la otel „Coróna". Inceputul la 8 óre séra. Intrarea: de persónă 1 cor. 20 fil., de familiă 3 coróne, peste 3 membri de fiă-care 1 cor. Venitul curat e destinat pentru ajutorarea învĕțăceilor meseriașĭ lipsițĭ de mijlóce. Ofertele marinimóse sunt a se adresa d-lui Iosif Urcan mĕsar. De viptualiĭ și beuturĭ se îngrijesce ospĕtarul. Comitetul părtinitor: Victor Buguer, Valeriu Bugner, Emiliu Cigărean, Juliu Codarcea, Dr. George Ciuta, Drd. Valer Moldovan, Dr. Eugeniu Pătăcean, Simion Poruțiu. Comitetul arangiator constă din vre-o 34 de tinerĭ.

Indoit asasinat în Ploeștĭ. Cetim în „România Jună": Venind Dumineca séra în prăvălia cârciumarului Nae Gh. Arnăucheanu, nisce Bulgarĭ tăiĕtor de pădurĭ, nisce tipurĭ sĕlbatice, acesta nu fu de loc surprins, căcĭ îi erau cunoscuțĭ ca vechĭ mușterii. După ce Bulgarii chefuiră acolo, trecură în odaia alăturată, pe care o închiriaseră pentru durmit, și începură chiar a se desbrăca, în timp ce băiatul Mitică trecuse în camera lui de culcare ér stăpânul stinsese lămpile. In momentul acesta unul din Bulgarĭ cu o voce prefăcută, blândă, rugă pe cârciumar sĕ-i deschidă, spre a mai trage o dușcă înainte de culcare. Când victima le deschise ușa, doi dint'rênșii se aruncară asupra lui și'l sugrumară, în timp ce al treilea tortura dincolo într'un mod îngrodítor pe băiatul din prăvălie cerênd sĕ-i arete cum se deschide cassa cu banii. Băiatul de frică mărturisì totul și arătă chiar și locul (în sînul stăpânului) unde se găsesc cheile casei. Aflând acestea criminalii au deschis cassa, în care erau, pe lângă o mulțime de bijuterii și ceasornice amanetate, în valóre de peste 500 lei, și banĭ numerar ca la 7.000 lei. Asasinii luară totul, descălțară chiar și cismele și ciorapii băiatului și luară și o manta veche a bĕtrânului. Se crede, că la óra 2 nóptea totul era sfîrșit și criminalii erau deja ascunșĭ. La acéstă oră, gardistul postat în acea parte observă răzimat de felinarul din fața prăvăliei lui Arnăucheanu pe un Bulgar, care mai de vreme chefuise și el acolo în societatea celorlalțĭ trei, gardistul bănuind ceva îl arestă. Diminéța când s'a dat alarma, poliția și parchetul ordonară aducerea și confruntarea lui Stan Bucoff — așa se numesce Bulgarul prins — cu ginerile în fața victimelor. De și scie puțin românesce, acest Bulgar tăgăduesce în continu, că ar fi comis el fapta și că ar fi însoțit pe criminalĭ în timpul comiterei asasinatului. El spune numai, că décă ar vedé pe bulgarĭ i-ar puté cunósce. Până la alte descoperiri el se află însă arestat. — Lunĭ séra comandantul gardiștilor însĕ trimite telegramă poliției locale: „Prinderea criminarilor la Pitești". Sosit în Chitila, șeful ni-a spus, că în sala de așteptare se afla în acest moment nisce Bulgarĭ, carĭ se asemĕnau perfect cu cei desemnațĭ de autoritățile ploeștene. Imediat a întrat în sală, însĕ era prea târdiu criminalii — căcĭ ei trebue sĕ fi fost — fugiseră, abia se zăreau fugind în câmp. După 3 óre, apoi, o telegramă din Pitescĭ anunță că acolo s'au prins trei Bulgarĭ. Sunt acești a urmăriții? Nu se scie.

Corespondența „Gaz. Transilvaniei".

Alba-Iulia, 30 Ian. 1900.

Cu viuă satisfacțiune vin a raporta, că producțiunea teatrală împreunată cu joc, anunțată pe diua de 25 Ianuarie a. c. la Alba-Iulia, a reușit forte bine. Sala cea mare dela hotelul „Elisabeta", destul de spațiósă, pe la órele 8 era tixită de un public numĕros și ales din Alba-Iulia și jur. D-nii arangerĭ pot fi mândri de succesul petrecerei; îndeosebĭ d-l Antonie Cricovean, care acum a 3 a óră s'a pus în fruntea tinerimei de meseriașĭ și economĭ, sacrificând multă ostenélă numai sĕ satisfacă pe publicul participant, merită tótă lauda.

S'a jucat piesa teatrală: „Spada rĕsbunărei", dramă în 2 acte, de către 26 bravĭ fii și fiice ale economilor și meseriașilor românĭ din loc. După teatru s'a continuat jocul cu însuflețire până în dorĭ.

Mĕ cred absolvat din partea P. T. public, care a participat, aprețiind succesul rolelor de tot grele și a frumóselor cântărĭ cu atâta numai, că au fost interpretate cu destul haz, încât dibăcia lor *de începĕtorĭ* a fost rĕscumpărată cu aplause prelungite.

Fac totușĭ mica observare, ca în viitor la alegerea piesei sĕ se țină cont de împrejurările locale și de *aptitudinea diletanților*; ar fi bine sĕ se consulteze tot-déuna și alțĭ inteligențĭ, cum sunt bunăóră d-nii învĕțătorĭ séu alții, căcĭ — sunt sigur — nimenĭ nu va refusa de a-șĭ da sfatul binevoitor.

Succesul material de-asemenea a fost satisfăcĕtor. Ne avênd la mână numele suprasolvenților nu-i pot publica; alt-cum scriptura dice: că ce dă drépta sĕ nu scie stânga, — domnii, carĭ au suprasolvit priméscă mulțămită.

Din venitul brut de 167 fl. 40 cr. substrăgêndu-se spesele a resultat un venit curat de 37 fl. 10 cr., care e destinat spre a-se cumpĕra elevilor sĕracĭ dela școlele române rechisite de învĕțămênt.

Nu pot sĕ nu amintesc și faptul regretabil, că unii, ignorând succesul moral, ce l'a ajuns d-l Cricovean prin stăruința și procederea sa demnă, părêndu-li-se mic venitul curat al petrecerei au început a rĕspândi scirĭ calumniatóre prin oraș, carĭ au tins a lovi în d-l Cricovean ca conducĕtor, în tinerii diletanțĭ precum și în reputația celor din comitetul arangiator.

D-l Cricovean, om cu puțină carte, dér deștept, jertfesce la tótă ocasiunea și spre orĭ-ce scop comun ca puținĭ alții. E un om al școlei și al bisericei. Dênsului i-se atribue meritul, că dela petrecerea din anul trecut au rĕmas pentru elevii seracĭ 100 fl. Astă-vară făcênd învĕțătorii dela ambele școle române cu elevii, cam 190 la numĕr, escursiune la „fântâna hoților", d-l Cricovean a fost acela, care a provĕdut pe fiă-care elev cu mâncare și beutură, cu tóte că dispune de puțină avere, ér pruncĭ de școlă n'are. După petrecerea de acum i-a tractat cu mâncare și beutură. Bărbațĭ, carĭ prin asemenea jertfe caută a încuragia pornirile tinerimei, trebue stimațĭ și nu clevetițĭ...

J... el.

ULTIME SCIRI.

Viena, 6 Februarie. Fóia oficială publică o ordonanță a ministeriului de agricultură cu data de 24 Ianuarie 1900 privitor la un nou regulament al administrărei fondurilor bisericei greco-orientale din Bucovina.

Londra, 6 Februarie. Diarele englese se ocupă viu cu tripla alianță. In deosebĭ „Glob" dice, că în urma certelor de naționalitate și a criselor austriace, Austria-Ungaria a devenit un aliat nesigur. Celelalte foi scriu, că între puterile aliate se urméză negocierĭ cu privire la modificarea alianței.

Roma, 6 Februarie. Scirile diarelor englese despre modificarea triplei alianțe se desmint din isvor oficios.

Bruxella, 6 Februarie. „Petit Bleu" anunță, că și a treia încercare a lui Buller de a libera Ladysmithul s'a zădărnicit.

Diverse.

Valea trandafirilor. Cu mult mai înainte de luarea Adrianopolului de Sultanul Murat I., în secolul al patru-spre-decelea, trandafirii din Valea Kazanlikului erau deja celebri, și esența ce se scotea dintr'ênșii, rivalisa cu a Persiei și Egipetului. Astădĭ chiar, aceeașĭ cultură se face în acéstă vale, și locuitorii sĕi n'au alt meșteșug, decât distilarea roselor. Trandafirii roșii și trandafirii albĭ cresc firesce pe pólele munților Balcanĭ. Cu tóte acestea locuitorii au fost silițĭ sĕ facă sădirĭ noue. Este ușor a-șĭ înlesni cineva la Kazanlîc, séu Cârlova séu alt sat, 300 lese, bune de sădit, numai pe un galben. Trei anĭ după plantarea lor, trandafirii încep a produce, și în timp de dece anĭ nu e trebuință sĕ fiă reînoițĭ. Arbureii cresc în voie. Locuitorii se mărginesc a știrpi ramurile mórte, dér nu-i tae nicĭ-odată. Tocmai în luna lui Maiu, florile rĕsar și valea se face minunată la vedere. Recolta roselor ține trei sĕptĕmânĭ. Trebue ca florile culese diminéța sĕ fiă distilate chiar în diua aceea, décă ține cineva, ca ei sĕ nu-șĭ pérdă nimic din profumul lor. Le distiléză vreme de două césurĭ în apă, apoi le scot și le supun la o a doua distilare în apă ast fel parfumată. Indată esența mai ușóră se desface și ese pe suprafața lichidului, o culeg cu lingura.

Trebuesc 20 kilograme de trandafirĭ, séu aprópe 300 florĭ, ca sĕ dea 30 grame de esență. Când cineva scie, că valea Kazanlicului produce aprópe 2.000 kil. de esență pe an, îșĭ póte face ideiă de numĕrul nepomenit de trandafirĭ, ce cresc în acéstă vale. Un kilogram de esență de rose prețuesce, termin mijlociu, 1,000 fr. Pentru munca culegerii și distilării se întrebuințéză mai cu sémă femei și copii, a căror plată este de 50 banĭ pe di. Pe la 15 Iulie esențele cele noue încep a se vinde și sunt espediate pe la porturile vecine. Trebue din nefericire sĕ adăogăm, că locuitorii însărcinațĭ cu vinderea acestui prețios parfum îl falsifică amestecându-l cu alte esențe mult mai comune. Una din fraudele cele mai dese consistă în a adăoga la esența trandafirilor o a treia séu a cincia parte de esență, produsă de o altă flóre mirositóre, ce cresce în Anatolia. Acéstă falsificare acum obicinuită, este acceptată în comerciu. Industria distilărei trandafirilor aduce bune averĭ locuitorilor din valea Kazanlikului, carĭ sunt în numĕr de 12000.

Nervositatea bărbaților. In opul „*Prelegerĭ din lumea vieței nervilor*", d-l Carol *Laufenauer*, profesor universitar, rĕspunde la multe întrebărĭ referitóre la cestiunea nervosității bărbaților, din care dăm în estras câte-va. Etă ce spune numitul profesor:

Bărbații séu îșĭ aduc nervositatea din viața de holtei, séu o câștigă în căsĕtoriă. In diua de adĭ cel-ce doresce a se căsĕtori nu arare-orĭ se adreséză cătră medicul de nervĭ cu întrebarea, că óre se póte căsĕtori. Medicii pot da două felurĭ de rĕspuns, séu spun respectivului, că întâiŭ sĕ se cureze și după aceea se póte însura, séu îi recomandă căsĕtoria ca singurul remediu contra nervosității. Natural, că o condițiă principală a casului din urmă e, ca mirésa sĕ fie liniștită, înțeléptă și sĕ nu fie nervósă, căcĭ în casul contrar ar fi o mare nenorocire. Că nu e bine pentru cel nervos sĕ se însóre, acésta n'are lipsă de esplicațiă, căcĭ póte da de mai multe primejdii. De lipsă e sĕ se esplice afirmația, că de multe-orĭ se recomandă căsĕtoria ca remediu celor nervoșĭ. Lucrul stă așa, că sunt mulțĭ tinerĭ, carĭ în urma construcției sistemului lor nervos și corporal, sunt aplecațĭ în genere spre nervositate. Acestora viața de holtei le strică; sunt espușĭ multor tentațiunĭ ruinătóre de nervĭ, îșĭ strică stomacul în birturĭ, nu dorm de ajuns, beau, fuméză mult; în viața lor morală n'au nicĭ un punct fix, nu se nisuesc spre o țîntă înaltă, pierd idealismul adus din școle și devin blasațĭ, disgustațĭ de viață. Pentru aceștia, décă se amoreséză de o fată, alvia regulată și pacĭnică a vieței familiare, influința nobilitară a femeei, e o adevĕrată binefacere, liniștea idilică și moralul vieței familiare 'i apĕră de tóte influințele stricăcióse, ruinătóre de nervĭ; țînta lor, lumea gândirilor află un scop înalt și un punct fix și în câteva lunĭ se vindecă mai bine și mai sigur, decât décă ar fi adunat tóte medicamentele farmaciei séu s'ar fi dus în cel mai bun sanatoriu din lume.

Așa-dér nu e de tot nebasată părerea, că între holtei bĕtrânĭ sunt forte mulțĭ nervoșĭ. Sunt casurĭ însĕ, că bărbații 'șĭ câștigă nervositatea în căsĕtoriă. Causa cea mai désă a acestei apariții e munca spirituală escesivă, încordarea fără pausă. Nu se póte nega, că viața familiară te îndémnă mai mult la muncă, decât cea de necăsĕtorit. Munca silnică însĕ ruinéză și face nervos organismul, de aceea prima și principala grije a fiă-cărei soții îngrijitóre sĕ fie, ca bărbatul ei sĕ nu lucre până sĕ omóră, sĕ-și împartă înțelepțesce lucrul. Afară de aceea bărbații pot deveni nervoșĭ și din alte cause, astfel d. e. atuncĭ când soția sa e nervósă, póte deveni și el, ba se întêmplă chiar, că nervositatea ei a trecut direct asupra bărbatului. Casul contrar, precum arată esperiența, se întêmplă mai rar.

Literatura.

*Partea a VI-a **Din Memoriul*** lui *Iosif Sterca Șuluțiu* de Cărpeniș", membru fundator și membru în comitetul „Asociațiunei pentru literatura română și cultura poporului român" etc. Sibiiu, Tipografia lui W. Kraft 1899. Prin publicațiunea acésta — care se estinde pe 295 pagine, tipar condensat, volumul avênd format 8° mare — domnul Iosif Șterca Șiulutiu face un prețios serviciu literaturei nóstre istorice. „Memoriul" partea VI. care cuprinde 16 capitole, este o continuare a „Memoriului" d-sale, din care 5 părțĭ au apărut deja, și după cum se indică la finea lucrării de față, va urma și partea VII-a. Notăm, că broșura de față s'a publicat în 500 esemplare. Cei ce posed biografia lui Iancu, au *neapărată trebuință* de acest „Memoriu". Prețul ei este 1 fl. 25 cr. esemplarul, plus 10 cr. porto. Se vinde la librăria W. Krafft în Sibiiu. D-nul Șiuluțiu dăruesce 200 fl. din prețul broșurilor pentru „Casa națională", ér restul pentru alte scopurĭ filantropice. Recomandăm publicului nostru cu tótă căldura acésta valorósă publicațiune.

„Dela Tipografia A. Mureşianu" din Braşov, se pot procura următórele cărţi:

Scrierĭ istorice.

Din cartea d-lui *Axentie Severu*, veteranul nostru luptător dela 1848, întitulată *„Rĕspuns la cartea négră"*, cu un bogat adaus despre *arderea Aiudului*, se mai pot căpĕta esemplare cu preţul de *1 fl. + 5 cr. porto.*

Memorii din 1848—49 de regretatul *Vasilie Moldovan*, fost prefect al Legiunei III în 1849—49. Istorisirile cuprinse în acéstă carte sunt de cel mai mare interes istoric şi naţional, sunt scrise într'o limbă uşóră şi plăcută. Preţul 50 cr. (cu posta 55 cr.)

„Povestea unei coróne de oţel", opul mult dorit şi aşteptat al d-nului *G. Coşbuc*, a apărut în editura librăriei C. Sfetea din Bucurescĭ şi costă un leu şi 50 banĭ. E scrisă şi acéstă carte la înţelesul tuturor şi este atât de interesantă, încât cine o ia în mână, nu se mai póte despărţi de ea. In istoria acésta ni-se arată oglinda vină a faptelor măreţe, prin carĭ a trecut România până a ajuns la independenţă. Scenele ce se descriu din rĕsboiul pentru neatârnare, sunt la culme mişcătóre şi însufleţitóre. Cartea e provĕdută cu numĕróse portrete şi ilustraţiunĭ. Ea stă în legătură cu *„Rĕsboiul nostru pentru neatĕrnare"* scris tot de d-l G. Cosbuc, aşa că cine şi-a procurat pe acesta trebue sĕ şi procure şi *„Povestea unei coróne de oţel"*. Sperăm, că fruntaşii noştri, înţelegĕnd importanţa acestor scrierĭ, vor stărui din rĕsputerĭ a-le rĕspândi cât mai mult în popor. Se pot procura ambela cărţĭ dela „Tipografia A. Mureşianu din Braşov". „Rĕsboiul nostru pentru neatârnare" costă 50 cr. (cu posta 55 cr.), „Povestea unei Coróne de oţel" 75 cr. (cu posta 80 cr.)

Din istoria lumii, „tălmăcită de preotul *Constantin Morariu* din cartea nemţéscă a D-rului Th. B. Welter şi întocmită pentru folosul poporului român din Bucovina", a apărut în editura „Deşteptării" din Cernăuţĭ: *partea a doua*. Ea este scrisă tot atât de bine şi de uşor, ca şi partea întâiŭ, care a avut şi la noi mare trecere mai ales printre popor. Preţul 50 cr. (plus 5 cr. porto.) — Cu acelaşĭ preţ se mai pot căpăta dela Tipografia „A. Mureşianu" şi esemplare din partea întâiŭ, adăugĕnd şi pentru acésta 5 cr. porto.

Zarandul şi munţii apusenĭ ai Transilvaniei, descriere de *Silvestru Moldovan*. Cu 9 ilustraţiunĭ şi o schiţă. E o carte tot atât de preţiósă şi rară în felul sĕu, ca şi cea dintâiŭ. Recomandăm şi acéstă carte pentru bibliotecile poporale, cum şi pentru toţĭ Romanii, carĭ vor sĕ-şĭ cunóscă ţéra şi némul lor. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 5 cr).

„Pintea Vitézul", tradiţiunĭ, legende şi schiţe istorice, de *Ioan Pop-Reteganul*. Cea mai completă scriere despre eroul Pintea. In ea se cuprind fórte interesante tradiţiunĭ şi istorisirĭ din tóte părţile, pe unde a umblat Pintea. Preţul 20 cr. (cu posta 23 cr.)

„Ţéra nóstră". Descrierea părţilor Ardealului dela Mureş spre miadă-di şi valea Mureşului, de *Silvestru Moldovan*, — e o scriere unică în felul sĕu, atât de călduros apreţiată de întréga diaristică română. Cu deosebire din bibliotecile poporale ea n'ar trebui sĕ lipséscă. Preţul 1 fl. (cu posta 1 fl. 10 cr).

„Românul în sat şi la óste". Acesta este titlul unei nouĕ cărticele, ce d-l *Ioan Pop Reteganul*, cunoscutul şi meritatul nostru scriitor poporal, a dat literaturei române. Preţul 10 cr., cu posta 13 cr.

Scrierĭ economice:

Din mult preţiosul *„Manual de agricultura raţională"* de *Dr. George Maior*, profesor de agricultură la şcóla superióră din Bucurescĭ (Ferĕstrău) a apărut volumul III, întitulat ***Zootehnia, sĕu Cultura generală şi specială a vitelor cornute.*** Acest volum este, ca şi cele două de mai înainte, fórte mare, cuprindĕnd 779 pag., format mare 4⁰. In text conţine 225 figurĭ.

Cuprinsul acestui volum e de un interes deosebit pentru economii de vite, căcĭ tractéză amenunţit şi din tóte punctele de vedere cultura vitelor de tot soiul, cum nu s'a mai scris încă nicĭ într'o carte românéscă.

Materia întrégă e împărţită în 12 părţĭ, tratând diferitele specii de culturĭ a vitelor, corpul animalelor, rasa şi divisiunile (regulele de observat la împărecherea vitelor, etatea împărecherei etc.); mijlócele şi metódele zootehnice de reproducţiune (arta împărecherei, diferitele felurĭ de încrucişărĭ etc.); îngrijirea şi crescerea vitelor domestice, nutrirea lor şi alte multe. In capitlul XI se vorbesce despre ovicultură, sĕu cultura oilor cu tóte amĕnuntele lor, ér în capitlul XII despre industria laptelui, arătând modul de conservare şi fabricaţiune a untului, smântânei, brânzei et. etc.

Opul d-lui Dr. Maior, după cum se scie, a fost premiat şi din partea Academiei române. El a fost în modul cel mai favorabil apreţiat de tóte diarele şi revistele nóstre, fiind în literatura română unic în felul sĕu.

Agrologia sĕu Agricultura generală de Dr. *G. Maior*, profesor la şcóla centrală de agricultură din Bucurescĭ. E cea mai bogată şi tot-odată cea mai temeinică scriere românéscă cu privire la cultura pămĕntului (aratul sămĕnatul, gunoiul etc., etc.) Conţin 217 figurĭ de-ale diferitelor aparate economi (plugurĭ, grape, tăvălugurĭ etc.) E o carte fórte mare, de 524 pag. şi costă numai 2 fl. 50. (cu posta recomandat 2 fl. 75 cr.)

Fitotechnia sĕu Cultura specială a plantelor, scrisă tot de D-l *G. Maior*. Acéstă carte se estinde pe 611 pagine format mare şi conţine în text 202 figurĭ. Cuprinsul e fórte bogat, arĕtând cu de-amĕruntul soiul modul de cultură, bólele şi vindecarea etc. gentru fiă care plantă. precum cereale (tot felul de cucate, ca grâu, sĕcară, orz, ovĕs, orez, meiŭ, cucuruz, hrişcă, etc.); apoi mazere, linte, mazĕriche, rapiţă, mac, şofran, hemeiŭ, in, cânepă, tutun, cartofĭ, tot felul de sfecle, hrĕn curechiŭ, şi alte multe. Apoi diferite plante de nutreţ, ca lucernă, trifoiŭ, mohor, cucuruzul verde nutreţ, diferite composiţiunĭ pentru fĕnaţe şi păşunĭ artificiale etc. Alcapitlu tractéză despre cultura fĕnaţelor, altul irigaţiunĭ, altul despre păşunĭ etc. Preţul 4 fl. (trimis cu posta recomandat 4 fl 25 cr.)

„Stupăritul", întocmit cu deosebire pentru popor, pentru începĕtorĭ şi pentru toţĭ iubitorii de acest ram al economiei, de *Constantin Dimian*, preot în Breţcu. O carte de 154 pag. format mare 8⁰. Preţul 80 cr. (cu posta 85 cr.)

Cartea stuparilor sătenĭ de Romul *Simu*. Cu mai multe ilustraţiunĭ în text. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Preţul 40 cr. trimis francat.

Insoţirile de credit împreunate cu însoţirĭ de consum, de vĕndare, de viierĭ, de lăptarĭ etc. Indreptare practică pentru înfiinţarea şi conducerea de astfel de însoţirĭ, de F. W. Raiffeinssen. *Ediţiunea a V-a.* Trad. de *Dr. A. Brote*. Editura Reuniunei rom. de agricultură din comit. Sibiiului. Conţine 227 pag. şi costă 80 cr. (Cu posta 90 cr).

Grădina de legume, de *Ioan F. Negruţiu*, profesor în Blaşiŭ. Pentru poporul nostru, scrierea d-lui prof. Negruţiu e de cel mai mare folos practic şi, pe cât scim, în literatura nóstră de dincóce e singura scriere mai bună în acéstă materiă. Costă 25 cr. (plus 3 cr. porto).

Cele mai de lipsă cunoscinţe despre Legea veterinară — o carte fórte necesară pentru economii de vite. Editura Reuniunei române de agricultură din comitatul Sibiiului. Conţine 134 pag. format mare şi costă numai 30 cr. (cu posta 35 cr).

„Cartea Plugarilor" sĕu povestirĭ economice despre grădinărit, economia câmpului, crescerea vitelor" etc. scrisă de *Ioan Georgescu*. Tractéză despre legumărit, gunoiŭ, lucrarea pămĕntului, sĕmĕnăturĭ, vierit, pădurit, crescerea cailor, vitelor, gaiţelor etc. Un esemplar de 90 pag. costă 25 cr. (plus 3 cr. porto). Acéstă carte a eşit numai acum de sub tipar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureşianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul pieţei Braşov.

Din 7 Februarie 1900.

Bancnota rom.	Cump.	18.56	Vênd.	18.62
Argint român.	Cump.	18.16	Vênd.	18 22
Napoleond'orĭ.	Cump.	19.18	Vênd.	1?.24
Galbenĭ	Cump.	11.20	Vênd.	11.30
Ruble Rusescĭ	Cump.	2.54	Vênd.	2.55
Mărcĭ germane	Cump.	117.90	Vênd.	—.—
Lrie turcescĭ	Cump.	21.40	Vênd.	—.—
Scris. fonc. Albina 5%		101.—	Vênd.	102.—

Cursul la bursa din Viena.

Din 6 Februarie 1900.

Renta ung. de aur 4%	98.90
Renta de coróne ung. 4%	94.25
Impr. căil. fer. ung. în aur 4½%	100.70
Impr. căil. fer. ung. în argint 4½%	99 60
Oblig. căil. fer. ung. de ost. I. emis.	99.40
Bonurĭ rurale ungare 4%	93.70
Bonurĭ rurale croate-slavone	94.—
Impr. ung. cu premii	162.25
Losurĭ pentru reg. Tisei şi Seghedin	141.—
Renta de argint austr.	99.70
Renta de hârtie austr.	99.65
Renta de aur austr.	99.25
Losurĭ din 1860.	138.25
Acţii de-ale Băncei austro-ungară	131.60
Acţii de-ale Băncei ung. de credit.	189.50
Acţii de-ale Băncei austr. de credit.	237.15
Napoleondorĭ	19 25
Mărcĭ imperiale germane	118.15
London vista	242.35
Paris vista	96.25
Rente de coróne austr. 4%	99.20
Note italiene	89.80